

УДК 37.016:81: 004.032.6

Носенко Юлія Григорівна

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, докторант
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ, Україна
luckyjue@ukr.net

Матюх Жанна Вікторівна

аспірант
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ, Україна
jannaluhcek47@gmail.com

**СТАН ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВИХОВАТЕЛЯМИ ВІТЧИЗНЯНИХ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
У РОБОТІ З ІНКЛЮЗИВНОЮ ГРУПОЮ**

Анотація. У статті представлено результати опитування вихователів вітчизняних дошкільних навчальних закладів на предмет їх відношення, практичного досвіду та обізнаності щодо можливостей використання мультимедійних технологій у роботі з дітьми, зокрема з інклюзивною групою. До анкетування було залучено 453 респондентів із семи регіонів України. Визначено ступінь обізнаності вихователів щодо сутності основних понять, ступінь впровадження інклюзивної освіти й «інклюзивний клімат» у закладах, де працюють респонденти, їх готовність і бажання до провадження інклюзивної освіти, відношення до використання мультимедійних технологій у роботі з дітьми і наявність відповідного досвіду, забезпеченість ДНЗ комп'ютерною технікою та її доступність для вихователів.

Ключові слова: мультимедійні технології; інклюзивна освіта; інклюзивна група; діти з особливостями психофізичного розвитку; вихователь ДНЗ.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у різні сфери діяльності є характерною особливістю сучасного етапу цивілізаційного розвитку. Невід'ємним і важливим елементом цих процесів є інформатизація освіти, яка супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії і практиці, оновленням змісту навчання, що має сприяти гармонійному розвитку й інтеграції дитини в інформаційне суспільство. Використання ІКТ дозволяє створити умови для підвищення якості освіти та її доступності, ефективної навчальної і професійної комунікації, запровадження різних форм відображення даних, що відкриває значні освітні перспективи для дітей з особливостями психофізичного розвитку (ОПФР).

Наразі знаковою світовою тенденцією є поширення мультимедійних технологій (МТ) у навчанні, вихованні й розвитку дошкільнят. До кола інтересів дослідників даної проблеми належить проектування інтерфейсів, створення інтегрованого розвивального предметного середовища, де МТ найбільш гармонійно поєднуються з іншими дидактичними засобами. Актуальність цього напряму зумовлена пріоритетним завданням освіти, що полягає у забезпеченні сталого розвитку особистості дитини, її розумових здібностей, здатності до творчого й самостійного мислення. Інтерактивність, можливість відображення великих обсягів даних у стислому доступному форматі, позитивний вплив на активізацію пізнавальних процесів, розвитку мислення, уваги, уяви, пам'яті, мовлення та ін., інтеграція різноманітних типів мультимедійних даних та їх вплив на різні органи чуття – ці та інші характеристики зумовлюють доцільність

використання МТ в навчанні, вихованні й розвитку дошкільнят з ОПФР, зокрема в умовах інклюзивної освіти.

Поряд із цим, потребує розв'язання проблема інформаційно-комунікаційної компетентності педагогів дошкільної освіти (вихователів), їх відношення і готовності до педагогічно обґрунтованого й виваженого впровадження і використання МТ, у т. ч. в роботі з інклюзивною групою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Про доцільність і важливість інформатизації дошкільної освіти зазначено в низці державних документів: Національній доктрині розвитку освіти, Державній цільовій соціальній програмі розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року, документі «Реформа системи освіти в рік освіти та інформаційного суспільства», Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років та ін.

Переваги впровадження новітніх технологій в освітній процес ДНЗ обґрунтовані у низці робіт вітчизняних і зарубіжних дослідників, що свідчить про інтерес наукової спільноти до цієї проблеми. Актуальні напрями наукових досліджень в контексті інформатизації дошкільної освіти проаналізовано в роботі [9]. Різні аспекти проблеми впровадження ІКТ в дошкільну освіту розглянуто в роботах таких учених як Г. Беленька, Л. Босова, Ю. Горвіц, О. Даценко, О. Зворигіна, Н. Кириченко, О. Кореганова, Н. Кудикіна, Г. Лаврентьева, Т. Марковська, В. Моторін, С. Новосьолова, Ю. Первін, О. Петрунко, Т. Поніманська, П. Фролова та ін. Питання збагачення інтелектуального, естетичного, морального й фізичного розвитку дітей, їх творчих здібностей з використанням ІКТ розглянуто в роботах М. Воронковської, С. Іванової, С. Семчук, С. Гурьєва, Р. Петку, І. Пашеліте, Б. Хантер та ін. Використання мультимедійних технологій у дошкільній освіті, медіасоціалізуючий вплив комп'ютерних технологій на підростаюче покоління досліджувався Л. Зімнуховою, В. Коваленко, С. Радиш, С. Семчук, Л. Шинкарецькою, Ж. Яценко та ін.

Санітарно-гігієнічні й ергономічні вимоги до роботи з електронними освітніми ресурсами, безпека дітей дошкільного віку під час роботи з ІКТ розглянуто в роботах таких учених як Л. Босова, Ю. Горвіц, А. Горячев, О. Зворигіна, В. Моторін, Є. Мотурнак, С. Новосьолова, І. Пашеліте, Ю. Первін, Н. Полька, А. Платонова, Т. Поніманська та ін.

Проблеми формування й розвитку ІК-компетентності педагогів дошкільної освіти вивчаються В. Горленко, О. Петровою, Л. Погореловою, С. Семчук та ін.

Ю. Г. Запороженко розглянуто переваги використання сучасних ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти [1]. Ю. Г. Носенко та Ж. В. Матюх представлено зарубіжний досвід використання ІКТ в інклюзивній дошкільній освіті [6]. У роботі Ж. В. Матюх [4] висвітлено основні виклики і перспективи використання мультимедійних технологій в інклюзивній дошкільній освіті.

Утім, аналіз джерельної бази показав, що дослідження проблеми впровадження МТ в інклюзивну дошкільну освіту, зокрема в аспекті виявлення дійсного стану їх використання вихователями вітчизняних ДНЗ, не знайшло відображення в роботах вітчизняних науковців.

Мета статті. Проаналізувати й узагальнити результати опитування, спрямованого на визначення стану використання мультимедійних технологій вихователями вітчизняних дошкільних навчальних закладів у роботі з дітьми, зокрема з інклюзивною групою.

2. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

Основним методом, який було застосовано для визначення стану використання МТ вихователями вітчизняних дошкільних навчальних закладів у роботі з дітьми, було обрано анкетування, яке тривало упродовж 2015–2016 рр. До участі в анкетному

опитуванні, як бланковому, так і он-лайн з використанням сервісу Google Forms, долучились 453 вихователя ДНЗ із семи регіонів України: Дніпропетровської, Київської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської областей.

З них – 35% працюють в містах (обласних центрах), 23% – у містах (районних центрах), 42% – у селах і селищах міського типу.

Більшість з опитаних вихователів (99%) працюють у ДНЗ комунальної і державної форми власності, 1% – у приватному ДНЗ.

Переважну кількість респондентів склали молодь (20-45 років) – 70 %, а середнього віку (45–65 років) – 30 % (розподіл за віковими категоріями представлено відповідно до вікової класифікації Всесвітньої організації охорони здоров'я).

Стаж роботи, а, отже, досвіду професійної педагогічної діяльності респондентів розподілився так: молоді вихователі зі стажем до 10 років – 35 %; більш досвідчені зі стажем 10–15 років – 18%; 15–20 років – 13 %; 20–25 років – 12 %.

Для опрацювання результатів опитування застосовувалися методи аналізу, синтезу, співставлення й узагальнення.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

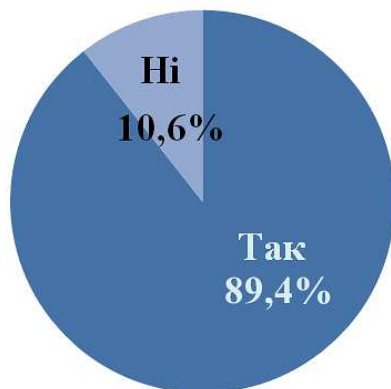
Проведене опитування дозволило з'ясувати низку питань, серед яких:

– обізнаність вихователів щодо сутності понять інклюзивної освіти, мультимедійних технологій та ін.;

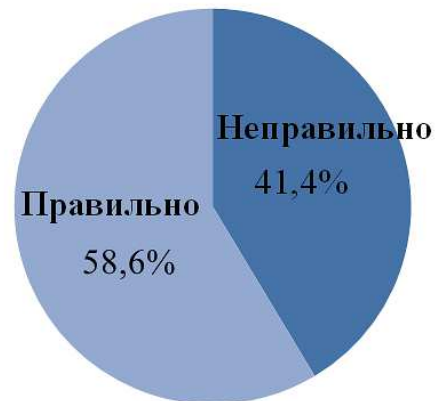
– ступінь впровадження інклюзивної освіти в закладах, де працюють респонденти: наявність інклюзивних груп; наявність у респондентів досвіду роботи з такими дітьми; готовність і бажання респондентів до провадження інклюзивної освіти; «інклюзивний клімат» у ДНЗ, де працюють респонденти (тобто їх власна думка, рефлексія щодо готовності їхніх колег і керівництва до впровадження інклюзивної освіти);

– відношення респондентів до впровадження МТ в роботу з дітьми і досвід їх використання; забезпеченість закладу комп'ютерною технікою та її доступність для вихователів.

95% респондентів, які взяли участь в опитуванні, чули термін «інклюзивна освіта». Хоча більшість із них (89,4%) зазначили, що знають значення цього терміну, насправді обрати правильне визначення з низки запропонованих змогла значно менша кількість – 58,6% (рис. 1).

Чи відоме Вам значення терміну «інклюзивна освіта»?

Правильність визначення респондентами значення терміну «інклюзивна освіта»

Рис. 1. Коректність визначення респондентами значення терміну «інклюзивна освіта»

Зауважимо, що в нашому дослідженні інклюзивна освіта розглядається як система освітніх послуг, яка ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту і права здобувати її за місцем проживання з відповідним психолого-педагогічним супроводом і корекційно-реабілітаційною підтримкою, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього навчального закладу [2, с. 8.]. При цьому, інклюзивне навчання розуміємо як комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у навчальних закладах на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей [3].

Відповідно до спільного Наказу Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України № 104/52 від 06.02.2015 р. [5], інклюзивні групи можуть створюватися у ДНЗ для забезпечення умов дітям з особливими освітніми потребами, у тому числі дітям з інвалідністю, для розвитку й навчання спільно з їх однолітками. Наразі обов'язковою умовою є наявність висновку лікарсько-консультативної комісії, який підтверджував би, що ця дитина може відвідувати ДНЗ.

У рамках нашого дослідження респондентам було поставлено запитання щодо наявності інклюзивних груп у закладах, у яких вони працюють. Як показали результати, інклюзивні групи існують у ДНЗ лише у 10% опитаних вихователів (45 осіб). Серед категорій дітей, які в них перебувають, були зазначені такі:

- діти із затримкою психічного розвитку (відзначено 10 респондентами);
- діти-логопати (відзначено 7 респондентами);
- діти з порушенням зору (відзначено 6 респондентами);
- діти з розумовою відсталістю (відзначено 4 респондентами);
- діти з ДЦП (відзначено 3 респондентами);
- діти з порушенням слуху (відзначено 3 респондентами);
- діти з аутизмом (відзначено 2 респондентами);
- діти із синдромом Дауна (відзначено 2 респондентами);
- діти з порушеннями опорно-рухового апарату (відзначено 1 респондентом).

При цьому 24% (108 осіб) з опитаних мають практичний досвід роботи з дітьми з ОПФР.

Щодо «інклюзивного клімату» в закладі, тобто готовності, на думку респондентів, їхніх колег і керівництва до впровадження інклюзивної освіти, отримали такі результати: загалом майже 36 % (11,9 % і 24,2 %) обрали позитивні відповіді, майже 35 % (26,2 % і 8,3 %) – негативні, майже 30% – не визначились з відповіддю. Тобто результати розподілились практично рівномірно, по третині, що засвідчило невизначеність колективів вітчизняних ДНЗ у їх готовності до впровадження інклюзивної освіти.

Власне бажання впроваджувати інклюзивну освіту респонденти оцінили так: 51,6 % відповіли позитивно, 48,4% – негативно. Як бачимо, відповіді розподілились практично навпіл.

Постає закономірне запитання: чим обумовлено такий низький рівень обізнаності й готовності вихователів до впровадження інклюзивної освіти в ДНЗ. Опитування показало, що серед основних проблем, які перешкоджають упровадженню інклюзивної освіти, більшість респондентів зазначили: відсутність відповідної кваліфікації, досвіду – 75,4%; відсутність достатніх засобів (методичного, технічного забезпечення та ін.) – 56,1%; відсутність підтримки з боку керівництва – 8%; відчуття страху, невпевненості у присутності дітей з ОПФР – 9,5%. Лише 7,6% відповіли, що не мають труднощів і готові працювати з дітьми з ОПФР.

Як бачимо з рис. 2, найбільші труднощі вихователі ДНЗ пов'язують з відсутністю або недостатнім рівнем своєї кваліфікації, досвіду, а також недостатнім методичним й технічним забезпеченням.

Позитивним вважаємо той факт, що більшість респондентів висловили бажання покращувати свій компетентнісний рівень задля впровадження інклюзивної освіти. Так, 86,7% з них дали позитивну відповідь на запитання «Чи маєте Ви бажання покращити Ваші знання й уміння для впровадження інклюзивної освіти?».

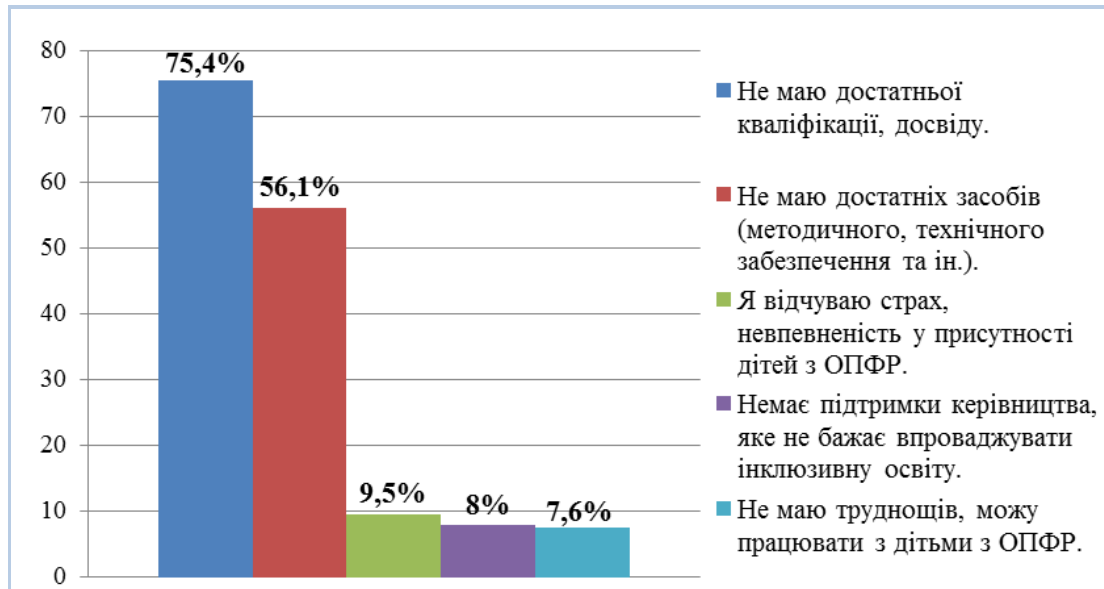

Рис. 2. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Труднощі (або потенційні труднощі), які виникають (можуть виникнути) у зв'язку з упровадженням інклюзивної освіти у Вашому закладі»

Наступним запитанням, яке ми намагались з'ясувати в нашому дослідженні, стала обізнаність респондентів щодо сутності поняття «мультимедійні технології»; їх відношення до впровадження МТ в роботу з дітьми і досвід їх використання; забезпеченість закладу комп'ютерною технікою та її доступність для вихователів.

Хоча майже всі вихователі (98 %) відповіли, що їм відоме значення терміну «мультимедійні технології», насправді обрати правильне визначення з низки запропонованих змогла значно менша кількість – 85%. Зазначимо, що в нашому дослідженні ми розуміємо МТ як технологію, що дозволяє інтегрувати, обробляти й одночасно відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби й способи обміну даними [8].

На запитання, чи використовують вони МТ в професійній діяльності, більшість респондентів (87 %) відповіли ствердно. Серед засобів, що використовуються при цьому, були зазначені такі: комп'ютер – 87%, мультимедійна дошка – 22%, жодними засобами не користуються 10% з опитаних.

Напрями використання комп'ютерних технологій загалом у професійній діяльності вихователя розподілились так: для пошуку нових методичних розробок ними користуються 71,6% респондентів; для підготовки матеріалів до занять з дітьми – 70,9%; для роботи з дітьми (у навчально-виховному процесі) – 50,4%; для підготовки звітності, атестаційних справ і т.д. – 48,5%; для роботи з дітьми (мультфільми, розваги) – 44,8%; для обміну повідомленнями, листами з колегами – 24,6%; для передачі колегам власного досвіду – 23,9%; для обміну повідомленнями, листами з керівництвом

– 17,9%; для обміну повідомленнями, листами з батьками вихованців – 14,6%; взагалі не використовують – 7,8% (рис. 3). Як бачимо, переважна більшість вихователів використовують комп’ютерні технології для пошуку методичних розробок, підготовки до занять з дітьми та безпосередньо під час навчально-виховного процесу.

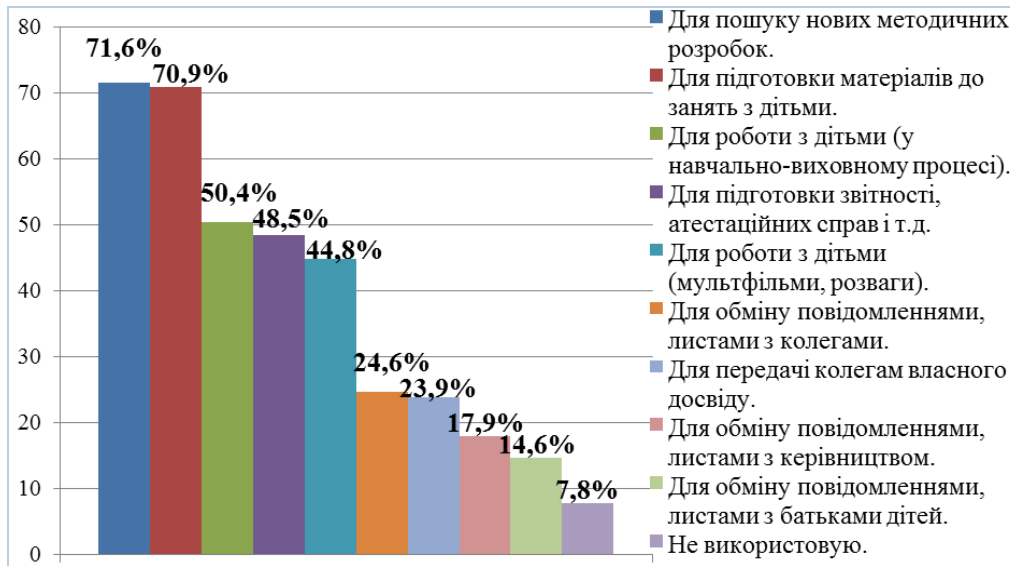

Рис. 3. Напрями використання комп’ютерних технологій вихователями у професійній діяльності

Як показало наше дослідження, майже 22% респондентів використовують МТ безпосередньо у роботі з дітьми. Серед найбільш використовуваних засобів при цьому є: мультфільми (60%), мультимедійні презентації (47%), відеоролики (45%), комп’ютерні ігри (16%). При цьому 30,6% вихователів (із зазначених 22%) самостійно розробляють МТ, зокрема мультимедійні презентації.

Щодо частоти використання МТ, переважна більшість опитаних (40%) використовують їх у роботі з дітьми лише кілька разів на місяць; 32,6% – кілька разів на тиждень; 22,6% – взагалі не використовують; і лише 4,6% – кожен день.

Відповідно до останніх медичних досліджень, рекомендований час, який діти дошкільного віку (5–6 років) безперервно можуть проводити за монітором, не повинен перевищувати 10 хв. [7]. Цього правила дотримуються 42% респондентів. Решта з них використовують засоби упродовж більш тривалих часових інтервалів: до 15 хв. – 17%, до 20 хв. – 9%, до 25 хв. – 3%, 30 хв. і більше – 0,4% (решта – не користуються взагалі). Це свідчить про те, що рекомендовані часові обмеження в роботі дітей з моніторами, що визначені гігієнічними нормами, багатьом вихователям невідомі і не дотримуються.

У контексті нашого дослідження важливо було з’ясувати позицію вихователів вітчизняних ДНЗ щодо доцільності впровадження МТ в роботу з дошкільниками в інклюзивній групі. Так, 94% респондентів вважають доцільним використовувати МТ в роботі з інклюзивною групою, аргументуючи це тим, що ці засоби дозволяють урізноманітнити навчально-виховний процес – 72,7%; зацікавити дітей – 70,7%; донести відомості у різний спосіб – 59,8%; покращити розвиток вихованців – 57%; включити всіх без винятку дітей у пізнавальний процес – 44,6% (рис. 4).

При цьому, тільки 6% респондентів не вважають доцільним впроваджувати МТ в інклюзивну групу, обґрунтовуючи це тим, що у ДНЗ відсутнє відповідне матеріально-технічне забезпечення (79,4% з 6% респондентів), вихователі не вміють користуватись

цими технологіями (14,7%), МТ шкодять здоров'ю дітей (14,7%), це лише засіб розваги і не більше (11,8%), ці технології не можуть покращити розвиток дітей (2,8%)

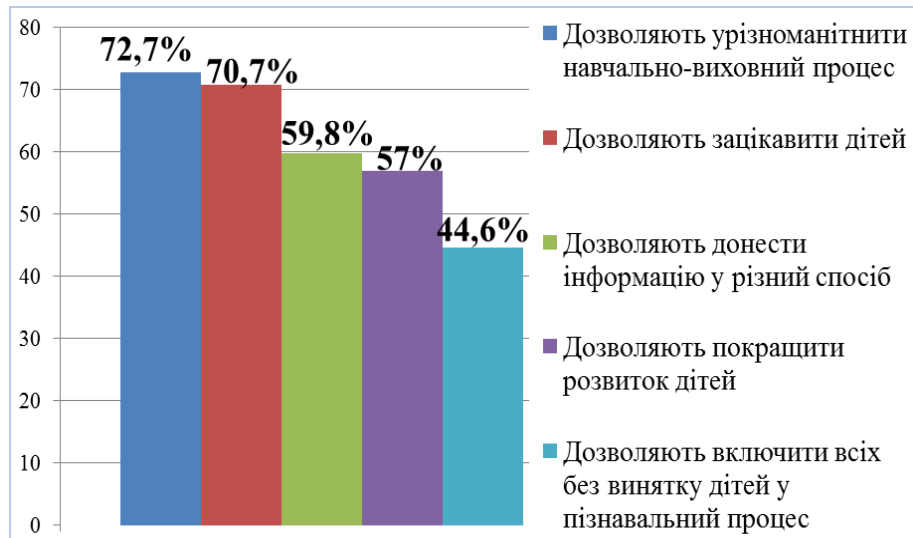

Рис. 4. Доцільність використання мультимедійних технологій в роботі з інклюзивною групою (на думку 94% респондентів)

Для перевірки достовірності попередніх відповідей нами було поставлено уточнююче запитання: «На Вашу думку, впровадження мультимедійних технологій позитивно вплине на процес навчання і розвиток дітей в інклюзивних групах?». Позитивну відповідь дали 92% респондентів («звичайно, так» – 30%, «скоріше, так» – 62%), що співвідноситься з попереднім результатом (нагадаємо: попередньо 94% респондентів відповіли, що вважають доцільним використовувати МТ в роботі з інклюзивною групою). Негативну відповідь дали 0,7% з опитаних («скоріше, ні»), а 7,8% не визначились з відповіддю (7,3%).

Серед труднощів, що ускладнюють чи унеможливають впровадження МТ в роботу з дітьми, респонденти відзначили: відсутність відповідного технічного забезпечення в ДНЗ (70,9%), відсутність достатньої підготовки (26,9%), відсутність доцільності (1,3%), відсутність бажання, мотивації (0,9%) (рис. 5).

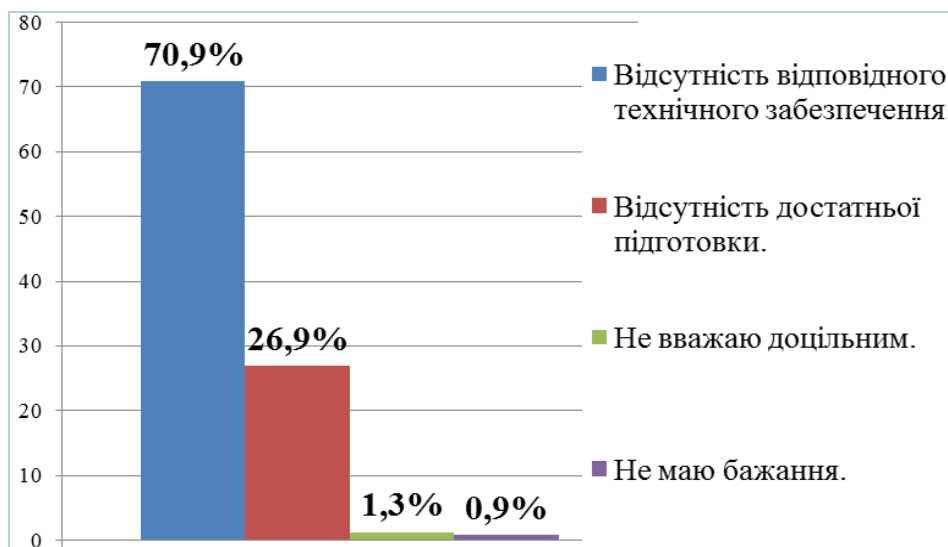

Рис. 5. Розподіл відповідей респондентів на питання «Що заважає Вам застосовувати мультимедійні технології в роботі з дітьми?»

Проблема підготовки вихователів, низький рівень їх ІК-компетентності, що є вагомим чинником низького ступеня впровадження МТ в дошкільну освіту, прослідковується в результатах відповідей на наступне запитання. Респондентам було запропоновано оцінити власний рівень володіння навичками використання комп'ютерних технологій за 5-бальною шкалою, з розрахунку, що 1 бал – взагалі не володіє, 5 балів – досвідчений користувач). З'ясовано наступне: на 5 балів свій рівень оцінили 9% вихователів, на 4 бали – 33%, на 3 бали – 39%, на 2 бали – 13%, на 1 бал – 6%, вважаємо, що певна кореляція між ним та відповідями на попередні питання все ж існує. У наступних дослідженнях плануємо уточнити реальний рівень ІК-компетентності вихователів, застосовуючи більш валідні методики.

Позитивним вважаємо факт, що більшість респондентів виявили бажання до підвищення рівня власної компетентності в аспекті впровадження інклюзивної освіти та використання МТ в роботі з інклюзивною групою (рис. 6).

Рис. 6. Розподіл відповідей респондентів щодо їх готовності до впровадження інклюзивної освіти та мультимедійних технологій

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, опитування 453 вихователів вітчизняних дошкільних навчальних закладів з різних регіонів України дозволило виявити таке:

- хоча переважна більшість респондентів стверджує, що їм відомо значення терміну «інклюзивна освіта», насправді його знає приблизно половина з опитаних, що свідчить про низьку теоретичну підготовку з даного питання;
- загальний рівень готовності вихователів до впровадження інклюзивної освіти є досить низьким: інклюзивні групи функціонують в закладах у 10% респондентів; реальний досвід роботи з дітьми з ОПФР мають менше третини з опитаних; самі респонденти відзначають відсутність у себе відповідної кваліфікації (75,4%). Це обумовлює невпевненість і небажання майже половини з опитаних педагогів впроваджувати інклюзивну освіту;
- майже всі вихователі (98 %) стверджують, що їм відоме значення терміну «мультимедійні технології», при цьому насправді обрати правильне визначення з низки запропонованих змогла значно менша кількість – 85%;
- переважна більшість респондентів використовують мультимедійні технології в професійній діяльності (87 %), при цьому 22% з них використовують їх

безпосередньо в роботі з дітьми. До МТ, що найчастіше використовуються, належать мультфільми, мультимедійні презентації, відеоролики, комп'ютерні ігри. Деякі вихователі (30,6% з 22% зазначених) самостійно розробляють МТ, зокрема мультимедійні презентації;

- більшість вихователів (94%) висловили переконання в доцільності впроваджувати МТ в роботу з інклюзивними групами. Серед основних перепон на шляху до впровадження і використання МТ педагоги відзначили відсутність відповідного технічного забезпечення в ДНЗ та брак достатньої підготовки;
- переважна більшість респондентів, визнаючи брак необхідних знань, умінь і навичок, висловили готовність і бажання підвищувати рівень компетентності в аспекті реалізації інклюзивної освіти (86,7%) та впровадження мультимедійних технологій в роботу з інклюзивними групами (98,1%).

Подальші дослідження вважаємо доцільним спрямувати на визначення компонентів, критеріїв, показників і рівнів розвитку ІК-компетентності вихователів ДНЗ в аспекті використання мультимедійних технологій в інклюзивній освіті, а також розроблення методики її формування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти / Ю. Г. Запорожченко // Інформаційні технології в освіті: зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2013. – № 15. – С. 138–145.
2. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою / А. А. Колупаєва // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – № 2. – С. 7–18.
3. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Електронний ресурс]: затв. наказом МОН України від 01.10.2010 № 912 // Освіта.ua. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/ (дата звернення: 7.02.17). – Назва з екрана.
4. Матюх Ж. В. Проблеми та перспективи впровадження мультимедійних технологій в інклюзивну дошкільну освіту / Матюх Ж. В. // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2016. – Вип. 88, ч. 1. – С. 65–69.
5. Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах [Електронний ресурс]: наказ М-ва освіти і науки України та М-ва охорони здоров'я України від 06.02.2015 р. № 104/52 // Законодавство України / Верхов. рада України. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0224-15> (дата звернення: 7.02.17). – Назва з екрана.
6. Носенко Ю. Г. Зарубіжний досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій в інклюзивній дошкільній освіті / Юлія Носенко, Жанна Матюх // Нова пед. думка. – 2015. – № 4. – С. 95–102.
7. Полька Н. С. Оновлення гігієнічних вимог до використання в навчальних закладах сучасних засобів інформаційних технологій / Н. С. Полька, А. Г. Платонова // Комп'ютер у шк. та сім'ї. – 2015. – № 4. – С. 3–5.
8. Тлумачний словник з інформатики / Г. Г. Півняк, Б. С. Бусигін, М. М. Дівізінюк [та ін.]. – Дніпропетровськ: Нац. гірн. ун-т, 2010. – 600 с.
9. Nosenko Yu. Urgent directions in scientific research of informatization of preschool education in Ukraine / Yu. Nosenko, V. Bogdan, Zh. Matyukh // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – Budapest, 2016. – 4 (39), Issue 79. – P. 52–55.

Матеріал надійшов до редакції 17.11.2016 р.

СОСТОЯНИЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ВОСПИТАТЕЛЯМИ УКРАИНСКИХ ДОШКОЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ В РАБОТЕ С ИНКЛЮЗИВНОЙ ГРУППОЙ

Носенко Юлия Григорьевна

кандидат педагогических наук, старший научный сотрудник, докторант
Институт информационных технологий и средств обучения НАПН Украины, г. Киев, Украина
luckyjue@ukr.net

Матюх Жанна Викторовна

аспирант
Институт информационных технологий и средств обучения НАПН Украины, г. Киев, Украина
jannaluhcek47@gmail.com

Аннотация. В статье представлены результаты опроса воспитателей украинских дошкольных учебных заведений на предмет их отношения, практического опыта и осведомленности о возможностях использования мультимедийных технологий в работе с детьми, в том числе с инклюзивной группой. В анкетирование было вовлечено 453 респондента из семи регионов Украины. Определена степень осведомленности воспитателей о сущности основных понятий, степень внедрения инклюзивного образования и «инклюзивный климат» в заведениях, где работают респонденты, их готовность и желание к внедрению инклюзивного образования, отношение к использованию мультимедийных технологий в работе с детьми и наличие соответствующего опыта, обеспеченность ДОУ компьютерной техникой и ее доступность для воспитателей. Перспективным направлением дальнейших исследований определена разработка методики формирования информационно-коммуникационной компетентности воспитателей ДОУ в аспекте использования мультимедийных технологий в работе с инклюзивной группой.

Ключевые слова: мультимедийные технологии; инклюзивное образование инклюзивная группа; дети с особенностями психофизического развития; воспитатель ДОУ.

STATE OF USING MULTIMEDIA TECHNOLOGY BY UKRAINIAN PRE-SCHOOL EDUCATORS IN WORK WITH INCLUSIVE GROUP

Yuliia H. Nosenko

PhD in pedagogical sciences, senior researcher, doctorate student
Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine
luckyjue@ukr.net

Zhanna V. Matiuh

post-graduate student
Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine
jannaluhcek47@gmail.com

Abstract. The article presents the results of a survey of Ukrainian pre-school educators on their attitude, experience and awareness of the possibilities of using multimedia technology in work with children, especially with an inclusive group. 453 respondents from seven regions of Ukraine were involved in the survey. The degree of pre-school educators' awareness about the nature of the basic concepts, the degree of implementation of inclusive education and "inclusive climate" in institutions, where respondents work, their willingness and desire to introduce inclusive education, attitude towards the use of multimedia technologies in the work with children and relevant experience, the availability of computer equipment and its accessibility for preschool educators were revealed. A promising direction for further research was determined the development of a methodic of formation of information and communication competence of preschool educators in the aspect of the use of multimedia technologies in work with an inclusive group.

Keywords: multimedia technology; inclusive education; inclusive group; children with special needs; preschool educator.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Zaporozhchenko Yu. H. The Use of ICT to Improve the Quality of Inclusive Education / Yu. H. Zaporozhchenko // *Informatsiyni tekhnolohiyi v osviti* : Coll. of Science. papers. – Kherson: KhDU. – 2013. – № 15. – P. 138-145. (in Ukrainian)
2. Kolupayeva A. A. Inclusive Education as a Model of Social Order / A. A. Kolupayeva // *Osoblyvadytna: navchannyaivvykhovannya*. – 2014. – № 2. – P. 7-18. (in Ukrainian)
3. The Concept of Inclusive Education Development / Order of MES as of 01.10.2010 № 912 [online]. – Available from: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/> (in Ukrainian)
4. Matyukh Zh. V. Problems and Prospects of Introduction of Multimedia Technology in an Inclusive Preschool Education / Matyukh Zh. V. // *Novi tekhnolohiyi navchannya : scientific and method. coll.* / Instytut innovatsiynykh tekhnolohiy I zmistu osvity MON Ukrayiny. – 2016. – № 88. – Part 1. – P. 65-69. (in Ukrainian)
5. The Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine and the Ministry of Health of Ukraine № 104/52 as of 06.02.2015 «On approval of the acquisition of inclusive groups in preschool educational institutions» [online]. – Available from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0224-15> (in Ukrainian)
6. Nosenko Yu. H. Foreign Experience in the Use of ICT in Inclusive Preschool Education / Yulia Nosenko, Zhanna Matyukh // *Nova pedahohichna dumka: scientific and method. mag.* – 2015. – № 4. – P. 95-102. (in Ukrainian)
7. Pol'ka N. S. Updating the Hygienic Requirements for the Use of Modern Information Technologies in Schools / N. S. Pol'ka, A. H. Platonova // *Komp'yuter u shkoli ta sim'yi*. – 2015. – № 4. – P. 3-5. (in Ukrainian)
8. Glossary on Computer Science / H. H. Pivnyak, B. S. Busyhin, M. M. Divizinyuk and othes. – D. : Nats. hirnych. un-t, 2010. – 600 c. (in Ukrainian)
9. Nosenko Yu. Urgent directions in scientific research of informatization of preschool education in Ukraine / Yu. Nosenko, V. Bogdan, Zh. Matyukh // *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. – IV (39), Issue 79. – Budapest, 2016. – P. 52-55. (in English)

Conflict of interest. The authors have declared no conflict of interest.

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.